

AJANKOHTAISTA NAUTAELÄINTENPITÄJILLE

Täydentävien ehtojen eläinten hyvinvoinnin valvonta laajenee

Kotieläintilojen pitää noudattaa täydentävien ehtojen vaatimuksia, jotta viljelijätuet voidaan maksaa tiloille täysimääräisinä. Vuodesta 2016 alkaen täydentävien ehtojen eläinten hyvinvoinnin vaatimukset kattavat lähes koko eläinsuojelulainsäädännön vaatimukset ja koskevat kaikkia maataloustarkoituksiin pidettäviä tuotantoeläimiä. Eläinten hyvinvointia koskevat täydentävät ehdot muodostuvat jo voimassa olevasta eläinsuojelulainsäädännöstä, eivätkä siis tuo tuotantoeläinten pidolle uusia vaatimuksia.

Vuodesta 2016 lähtien uusina kohteina vasikoilla ja vähintään 6 kuukauden ikäisillä naudoilla valvotaan esimerkiksi vaatimukset, jotka koskevat pitopaikan kuntoa, puhtautta sekä turvallisuutta, rakennusten ja laitteiden materiaaleja, ulkotarhan vaatimuksia, ruokinta- ja juottolaitteistojen päivittäistä tarkastamista ja niiden varajärjestelmiä, koneellista ilmanvaihtoa ja sen hälytysjärjestelmää sekä kirjanpitoa kuolleista eläimistä. Lisäksi yli 6 kk:n ikäiset naudat tulee tarkastaa vähintään kerran päivässä.

Eläinten pitopaikan rakenteet ja laitteet (myös esimerkiksi kytkemiseen käytetty laite) on suunniteltava, rakennettava ja huollettava siten, että se on eläimelle **turvallinen**. Niiden **materiaalien**, joiden kanssa naudat pääsevät kosketuksiin (mm. karsinat ja laitteet), on oltava naudoille **turvallisia** ja ne on **voitava puhdistaa** ja desinfioida perusteellisesti. Myös ulkotarhan ja laitumen, aidat mukaan lukien, tulee olla turvallinen ja pysyvä sopivan kuivana. Tilojen ja laitteiden puhtaudesta ja desinfioinnista tulee myös huolehtia riittävästi.

Ruokinta- ja juottolaitteisto sekä muut nautojen terveydelle ja hyvinvoinnille välttämättömät automaattiset tai mekaaniset laitteet on **tarkastettava vähintään kerran päivässä**.

Laitehäiriöiden varalta on käytettävissä varajärjestelmä, jollainen voi olla esimerkiksi käsin tapahtuva ruokinta tai juotto.

Jos eläinten terveys ja hyvinvointi on riippuvainen koneellisesta

ilmanvaihtojärjestelmästä, eläinsuojassa on oltava mahdollisuus eläinten terveyden ja hyvinvoinnin kannalta riittävän ilmanvaihdon järjestämiseen myös koneellisen ilmanvaihtojärjestelmän häiriöiden aikana eli siellä on oltava **varajärjestelmä**. Yleensä navetoissa riittävä ilmanvaihto voidaan järjestää esimerkiksi avaamalla tarvittaessa tuuletusaukkoja, ikkunoita ja ovia. Sähkökatkon yhteydessä painovoimainen ilmanvaihto voi olla riittävä, mikäli ilmanvaihtokanavissa on tarpeeksi vetoa. Koneellisessa ilmanvaihtojärjestelmässä on tarvittaessa oltava **hälytysjärjestelmä**, joka antaa hälytyksen toimintahäiriön sattuessa. Hälytysjärjestelmä vaaditaan esimerkiksi, jos vasikkakasvattamossa on täysin automaattinen ilmanvaihto. Hälytysjärjestelmän toimivuus on testattava säännöllisesti. Ilmanvaihdon hälytysjärjestelmä on oltava vaikka varavoima käynnistyisi automaattisesti esimerkiksi sähkökatkoksen aikana. Toimintahäiriön sattuessa tapahtuva hälytys voi olla esimerkiksi syttyvä valo- tai äänimerkki tai puhelimeen tuleva ilmoitus.

Kirjanpito kuolleiden eläinten lukumääristä voi olla kirjallisessa tai sähköisessä muodossa, mutta sen on oltava valvontaviranomaisen helposti tarkastettavissa. Kirjanpito voi myös olla osittain noudatettavaa laatu- tai muuta järjestelmää. Kirjanpitoa tulee säilyttää vähintään kolmen vuoden ajan sen vuoden päättymisestä lukien, jolloin kirjanpitoon viimeksi kirjattiin eläintä koskeva merkintä.

Lisätietoa on saatavilla Eviran internetsivuilta:

www.evira.fi > Tietoa Evirasta > Asiakokonaisuudet > Täydentävät ehdot > Täydentävien ehtojen valvonta laajenee

, jossa on julkaistu yksityiskohtaiset täydentävien ehtojen vaatimukset eläinlajeittain.

Vain hyväksytyjä lääkkeitä tuotantoeläimille

Hädän hetkellä kipua haluaisi lievittää nopeasti myös eläimellä. Tähän ei pidä omin päin ryhtyä, sillä ihmiselle tarkoitettu valmiste voi sisältää lääkeainetta, joka ei ole hyväksytty tuotantoeläimille. Kun eläin on sairas, lääkitsemiseen tulee pyytää apua omalta eläinlääkäriltä.

Tuotantoeläinten lääkekirjanpidosta löytyy tietoa Eviran verkkosivuilta

Eviran verkkosivuilta löytyy lääkityskirjanpitoa helpottamaan mallipohjat osoitteesta:

www.evira.fi > Eläimet > Terveys ja eläintaudit > Lääkitseminen > Lainsäädäntö >

Tuotantoeläimen lääkityskirjanpito. Sivua löytyy helpoiten kirjoittamalla [Evira.fi](http://www.evira.fi)-etusivun

hakuikkunaan sanan "lääkityskirjanpito". Mallit löytyvät sivun oikeasta reunasta. Kirjanpitoa voi pitää myös muulla tavalla, kunhan se on selkeästi tehtynä ja kaikki vaadittavat kohdat tulevat kirjattua ylös.

Muutama asia muistin virkistämiseksi

- Kirjanpidossa on oltava myös eläinlääkärin antamat lääkkeet. Eläinlääkärin on aina annettava selvitys eläimelle antamistaan ja jatkohoitoon luovuttamistaan lääkkeistä.
- Säädökset edellyttävät, että kirjanpitoa pidetään myös eläinlääkkeistä, joiden varoaika on nolla vuorokautta.

Lisätietoja lääkitsemisestä: ylitarkastaja Liisa Kaartinen, sähköposti: liisa.kaartinen@evira.fi

Tutkimukseen toimitetun ruhon hävitystapa

Nautarekisterissä ei eläintenpitäjän ole toistaiseksi mahdollista ilmoittaa tutkimukseen lähetettävän nautan hävitystapakoodia. Eläintenpitäjä, joka lähettää kuolleen nautan tutkittavaksi Eviraan tai muuhun tutkimuslaitokseen, tulee olla yhteydessä nautarekisterin asiakaspalveluun, joka huolehtii oikeanlaisesta hävitystapailmoituksesta nautarekisteriin.

Alle 12 kk ikäisen kuolleen nautan ruho 2. sivutuoteluokkaan

TSE-lainsäädännössä on riskiaineksen määrittely muuttunut 5.8.2015 alkaen siten, että alle 12 kk ikäisissä naudoissa ei alhaisen BSE- riskin jäsenmaissa ole riskiainesta, eli niiden raadot luetaan kuuluvaksi sivutuoteluokkaan 2. Tästä seuraa, että alle vuoden ikäisiä nautoja saa viedä rekisteröidyille haaskapaikoille haaskaksi.

Nautarekisterissä ei eläintenpitäjän ole toistaiseksi mahdollista merkitä itsestään kuolleen tai lopetetun nautan hävitystavaksi haaskakäyttöä. Kun eläintenpitäjä vie tai luovuttaa nautan haaskalle, on hänen soitettava nautarekisterin asiakaspalveluun, joka huolehtii oikeanlaisesta hävitystapailmoituksesta nautarekisteriin.

Tee käyttötapamuutokset tammikuun loppuun mennessä

Vuoden 2015 nautapalkkiot teurashiehoista maksetaan kokonaisuudessaan EU:n nautaeläinpalkkioiden toisen erän yhteydessä. Vuoden 2015 lopulliset nautojen pohjoiset kotieläintuet (ey-tuki ja teurastuki) maksetaan keväällä 2016. Tarkista erityisesti hiehojen käyttötapa vuoden 2015 nautapalkkiota ja pohjoista nautatukea varten tammikuun 2016 loppuun mennessä.

EU:n nauta- ja lypsylehmäpalkkio: Eläimen rekisteritiedot ilmoitettava seitsemän päivän kuluessa tapahtumasta

EU:n nauta- ja lypsylehmäpalkkioiden saaminen edellyttää, että eläimen rekisteritiedot ovat ajan tasalla. Viljelijän on tehtävä ilmoitukset (esimerkiksi syntymä, osto, poisto) nautarekisteriin aina seitsemän päivän kuluessa tapahtumasta.

Määräajat perustuvat eläinten merkintä- ja rekisteröintijärjestelmää koskevaan EU-asetukseen. Jos eläimen rekisteri-ilmoitus myöhästyy yhdelläkin päivällä, eläin hylätään, eli sen tukikelpoisuus menetetään koko vuodelta. Vuodesta 2016 lähtien maatila menettää kaikkien eläinten eläinpalkkion koko vuodelta, jos yli 20 % tilan eläimistä joudutaan hylkäämään.

Myös täydentävät ehdot edellyttävät ilmoitusaikojen noudattamista. Täydentävien ehtojen noudattamatta jättäminen johtaa kaikkien EU:n suorien tukien (muun muassa perustuki) ja tiettyjen osarahoitteisten tukien (muun muassa ympäristökorvaus ja luonnonhaittakorvaus) tukileikkauksiin tai seuraamuksiin.

Nautojen pohjoinen eläinyksikkötuki

Nautojen pohjoinen eläinyksikkötuki (= ey-tuki) määräytyy hakijan hallinnassa tuen määräytymisjaksolla 1.1.-31.12.2015 olleiden nautojen lukumäärän perusteella. Tuen perusteena olevat tukikelpoisuuspäivät poimitaan nautarekisteristä, joten hakijan on huolehdittava siitä, että nautojen tiedot ovat rekisterissä aina oikein ja ajan tasalla. Jos hakija laiminlyö tietojen tarkistamisen ja korjaamisen ja eläin ei siksi tule mukaan tukikelpoisuuspäivien poimintaan, naudasta ei myönnetä jälkikäteen tukea, vaikka sen tiedot olisi poimintapäivän jälkeen korjattu oikeiksi.

Ey-tuen saamiseksi emolehmien ja emolehmähiehojen käyttötapana on nautarekisterissä oltava 2 (emolehmä) tuen perusteena olevien tietojen poimintahetkellä tai eläimen poistohetkellä. Emolehmähieho kerryttää tukikelpoisuuspäiviä enintään 4-vuotiaaksi asti. Jos emolehmähiehosta on maksettu ey-tukea, siitä ei voida myöntää pohjoista teurasnautojen tukea.

Esim. 1) Niemisen käyttötavaltaan 2 (emolehmä) oleva emolehmähieho täytti 8 kk 1.2.2015. Nieminen myi hiehon 1.4.2015 Lahtiselle. Lahtinen muutti 2.4.2015 eläimen käyttötavan lihantuotannoksi (3). Nieminen muutti myös omiin nautarekisteritietoihinsa hiehon käyttötavaksi 3 siten, että hiehon käyttötapa on 1.2.2015 alkaen takautuvasti 3. Hiehosta ei kerry ey-tukea, koska hiehon käyttötapa on sen täytettyä 8 kk ollut koko ajan 3. Lahtiselle voidaan hiehon teurastuksen jälkeen myöntää teurashiehotuki.

Jos Nieminen ei muuta hiehon käyttötapaa jälkikäteen lihantuotannoksi (3), hiehon käyttötapa on Niemisen tilalta poistohetkellä 1.4.2015 edelleen 2 (emolehmä). Tällöin hiehon Niemisen omistuksessa kerryttämät tukikelpoisuuspäivät tulevat mukaan eläinyksikkölaskelmalle ja Niemiselle maksetaan hiehosta ey-tuki. Lahtinen ei tällöin saa hiehosta teurashiehotukea.

Teurastusilmoitusten korjaukset

Pohjoinen nautojen teurastus vuonna 2015 teurastetuista hiehoista, sonneista ja häristä tullaan maksamaan kevään aikana. Teurasnautatietojen on oltava nautarekisterissä oikein, kun tuen perusteena olevien tietojen poiminta rekisteristä tehdään. Viljelijän on huolehdittava siitä, että hän korjauttaa teurastusilmoituksissa ilmenneet virheet teurastamalla mahdollisimman aikaisessa vaiheessa.

Kesäkuun nautarekisteriotteella tietoa alkuvuoden ey-määristä pinta-alaperusteisiin eläintukiin

Kesäkuun nautarekisteriotteella tullaan kertomaan tilatunnukselle 1.1.-31.5.2016 nautaeläimistä kertyneet eläinryhmittäiset ruokintapäivät. Tällä on tarkoitus helpottaa pinta-alaperusteisten eläintukien eläintiheyden täyttymisen arviointia. Alustava ruokintapäiväkertymä tullaan esittämään eläinryhmittelyllä, josta voidaan laskea eläinyksikkömäärää luonnonhaittakorvaus-korotukseen, sika- ja siipikarjatalouden tukeen ja luomukorvaukseen.

MAA- JA METSÄTALOUSMINISTERIÖ TIEDOTTAA

Myöhästyneet eläinrekisteri-ilmoitukset aiheuttavat tukimenetyksiä

EU-eläinpalkkioita koskevat säädökset muuttuivat keväällä 2015. Muuttuneet säädökset aiheuttivat viime vuonna suuria tukileikkauksia eläintenpitäjille. Maa- ja metsätalousministeriö haluaa muistuttaa eläintenpitäjiä siitä, että eläinten merkintä- ja rekisterisääntöjen noudattaminen on tärkeää myös vuonna 2016.

Tukia ei voida maksaa, jos merkinnässä tai rekisteröinnissä on puutteita. Myöhässä tehdyt eläinilmoitukset aiheuttavat eläimen hylkäämisen, kun ne vuonna 2014 vain alensivat tukea. Lisäksi virheelliset, puutteelliset tai myöhässä tehdyt ilmoitukset aiheuttavat seuraamuksia myös täydentävien ehtojen kautta. Maaseutuvirasto ja Elintarviketurvallisuusvirasto tiedottavat muutoksista tarkemmin.

Suomessa eläinpalkkiot on maksettu rekisteriperusteisesti jo useita vuosia. Järjestelmässä kaikki maksun perustana olevat tiedot poimitaan nauta- tai lammas- ja vuohirekisteristä. Ilmoituksia koskevat määräajat ovat olleet samanlaisina voimassa jo useita vuosia. Ilmoitukset (esimerkiksi syntymä, osto, poisto) on tehtävä aina seitsemän päivän kuluessa tapahtumasta. Uuhien ja kuttujen poikimisilmoituksen voi tehdä kuuden kuukauden kuluessa poikimisesta.

Seuraava nautarekisteriote postitetaan tiloille maaliskuun kolmannella viikolla.